

COMMISSION EUROPÉENNE

EUROPEAN COMMISSION

EUROPÄISCHE KOMMISSION

L. Bakucini
2014 07 15

DE / FROM / VON

CNECT ARTICLE7

cnect-article7@ec.europa.eu

À / TO / AN

+37052161564

POUR / ATTN / Z. HD.

: IMCEAFAX-+2B370+205+20216+20156+204@ec.europa.eu

DATE / DATE / DATUM

: 7/14/2014

4:25:05 pm

RÉF / REF / ZEICHEN

: 10432

Nombres de pages (page de garde incluse)

Number of pages (including this cover sheet)

Seitenzahl (einschließlich Deckblatt)

14

OBJET / SUBJECT / BETREFF :

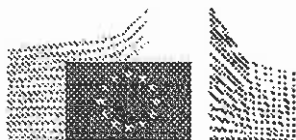
To: Mr Feliksas Dobrovolskis – Commission Decision concerning Case LT/2014/1622

Pour répondre à ce fax, veuillez utiliser uniquement le numéro de votre correspondant. En cas de problème technique, vous pouvez appeler le numéro général (tél. +32 (0)2 299 11 11).

To reply to this fax, please only use the number of your correspondent. Only use the general contact number (tel. +32 (0)2 299 11 11) when a technical problem arises.

Antworten auf dieses Fax bitte ausschließlich an die Nummer des Absenders. Bei technischen Problemen wenden Sie sich bitte an die Zentrale (Tel. +32 (0)2 299 11 11).

Please see attached a Commission decision in the above referred case in electronic format. You will also be provided with a paper copy of this decision by special courier.

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 14.7.2014

C(2014) 5103 final

Ryšių reguliavimo tarnyba (RRT)

Algirdo g. 27

LT-03219 Vilnius

Lietuva

Skirta

Direktoriui

Feliksui Dobrovolskiui

Faksas +370 5 216 156 4

Gerb. pone Dobrovolski,

Tema: Komisijos sprendimas dėl bylos LT/2014/1622. Skambučių užbaigimas individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje Lietuvoje

Pradedamas II etapo tyrimas pagal Direktyvos 2002/21/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2009/140/EB, 7a straipsnį

ir

Komisijos sprendimas dėl bylos LT/2014/1623. Balso skambučių užbaigimas individualiuose judriojo ryšio tinkluose Lietuvoje

Direktyvos 2002/21/EB 7 straipsnio 3 dalis: pastabų nėra

I. PROCEDŪRA

2014 m. birželio 12 d. Komisija užregistravo iš Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (RRT) gautą pranešimą¹ dėl skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje, didmeninės rinkos ir dėl balso skambučių užbaigimo individualiuose judriojo ryšio tinkluose² Lietuvoje.

Nacionalinės konsultacijos³ vyko nuo 2014 m. balandžio 28 d. iki birželio 2 d.

¹ Pagal 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyvos) (OL L 108, 2002 4 24, p. 33) su pakeitimais, padarytais Direktyva 2009/140/EB (OL L 337, 2009 12 18, p. 37) ir Reglamentu (EB) Nr. 544/2009 (OL L 167, 2009 6 29, p. 12), 7 straipsnį.

² Atitinka 3 ir 7 rinkas pagal 2007 m. gruodžio 17 d. Komisijos rekomendaciją 2007/879/EB dėl elektroninių ryšių sektoriaus atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų, kurioms gali būti taikomas *ex ante* reguliavimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (toliau – rekomendacija dėl atitinkamų rinkų), OL L 344, 2007 12 28, p. 65.

³ Pagal Pagrindų direktyvos 6 straipsnį.

Prašymas pateikti informacijos⁴ RRT išsiųstas 2014 m. birželio 23 d., o atsakymas gautas 2014 m. birželio 26 d. Papildomos informacijos gauta 2014 m. liepos 1 ir 2 d.

Pagal Pagrindų direktyvos 7a straipsnio 1 dalį Komisija gali nurodyti atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai ir EERRI priežastis, kodėl ji mano, kad taikant planuojamą priemonę bus sukuriama kliūtys bendrojoje rinkoje, arba kad turi rimtų abejonių dėl to, ar ši priemonė suderinama su ES teise.

II. PLANUOJAMOS PRIEMONĖS APIBŪDINIMAS

II.1. Pagrindiniai faktai

Apie skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose fiksuotoje vietoje Lietuvoje rinką Komisijai buvo pranešta anksčiau, ir Komisija ją įvertino byloje LT/2009/0983⁵. RRT nustatė 10 operatorių, kurie turi didelę įtaką savo atitinkamoje skambučių užbaigimo rinkoje, ir nustatė visas taisomąsias priemones akcinei bendrovei „TEO LT“, o alternatyviems tinklo operatorius taikytos tik prieigos ir kainų kontrolės taisomosios priemonės. Savo pastabų rašte Komisija paprašė RRT iš naujo apsvarstyti skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose tarifų mažėjimo tarpinius lygius, kad būtų išvengta staigaus kritimo arba nepagrįstai staigaus tarifų mažinimo pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, numatytam Skambučių užbaigimo tarifų rekomendacijoje⁶. Komisija taip pat paragino RRT paaiškinti įpareigojimo dėl prieigos taikymo sritį ir apsvarstyti, ar reikia taikyti papildomas taisomąsias priemones alternatyviems tinklo operatoriams.

Apie balso skambučių užbaigimo individualiuose judriojo ryšio tinkluose rinką Komisijai buvo pranešta anksčiau, ir Komisija ją įvertino byloje LT/2009/0990⁷. RRT nustatė, kad 3 judriojo ryšio tinklų operatoriai turi didelę įtaką rinkoje ir kiekvienam iš jų nustatė visą taisomųjų priemonių rinkinį. Komisija savo pastabų rašte, be kita ko, paragino RRT taikyti efektyvius sąnaudomis pagrįstus skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkluose tarifus atsižvelgiant į sąnaudų modelį, kurį reikia sukurti ir įgyvendinti be tolesnio tarifų mažinimo po 2012 m. gruodžio 31 d.

II.2. Rinkos apibrėžimas

II.2.1. Skambučių užbaigimas individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje

Skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje, rinką apima visų tipų skambučių nutraukimą nepriklausomai nuo skambučio kilmės pobūdžio (nacionaliniai, tarptautiniai, fiksuotojo ir judriojo ryšio), kai skambinama naudojant viešąjį perjungiamąjį telefono tinklą (PSTN) ir IP tinklus. RRT nustatė 10 atskirų rinkų, tenkančių tokiems operatoriams: „TEO LT“, AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB „Lietuvos radijo ir televizijos centras“, UAB „CSC TELECOM“, UAB „Digitela“, UAB „LINKOTELUS“, UAB „MEDIAFON“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“, UAB „Telekomunikacijų grupė“ ir UAB „ECOFON“.

⁴ Pagal Pagrindų direktyvos 5 straipsnio 2 dalį.

⁵ SG-Greffe (2009) D/9399.

⁶ Žr. 2009 m. gegužės 7 d. Komisijos rekomendaciją dėl skambučių užbaigimo fiksuotojo ir judriojo ryšio tinkluose tarifų reguliavimo ES, OL L 124, p. 67 (toliau – Skambučių užbaigimo tarifų rekomendacija).

⁷ SG-Greffe (2009) D/9617.

II.2.2. Balso skambučių užbaigimas individualiuose judriojo ryšio tinkluose

Balso skambučių užbaigimo individualiuose judriojo ryšio tinkluose rinka apima skambučių (IP tinklais, 3G ir LTE tinklais) užbaigimą nepriklausomai nuo skambučio kilmės pobūdžio (nacionaliniai, tarptautiniai, fiksuotojo ir judriojo ryšio). RRT nustatė 6 atskiras rinkas, tenkančias tokiems operatoriams: UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Omnitel“, UAB „Tele2“, UAB „Mediafon“, UAB „Linkotelus“ ir UAB „CSC Telecom“.

II.3. Didelę įtaką rinkoje turinčių ūkio subjektų nustatymas

Remdamasi savo atliktu rinkos tyrimu, RRT ketina paskelbti, kad 10 minėtų tinklo operatorių turi didelę įtaką savo atitinkamose fiksuotojo telefono ryšio skambučių užbaigimo rinkose.

Be to, RRT ketina paskelbti, kad 6 minėti tinklo operatoriai turi didelę įtaką savo atitinkamose judriojo telefono ryšio skambučių užbaigimo rinkose.

Darydama išvadas apie didelę įtaką rinkoje RRT atsižvelgė į šiuos pagrindinius kriterijus: i) rinkos dalis (kiekvienas operatorius turi 100 % atitinkamos rinkos); ii) patekimo į rinką kliūtis; iii) galimos konkurencijos nebuvimą ir iv) menką derybinę galią ar jos nebuvimą.

II.4. Reguliavimo priemonės

II.4.1. Skambučių užbaigimas individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje

Fiksuotojo telefono ryšio skambučių užbaigimo rinkose RRT siūlo nustatyti akcinei bendrovei „TEO LT“ prieigos, nediskriminavimo, skaidrumo, kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos įpareigojimus, o alternatyviems tinklo operatoriams – prieigos ir kainų reguliavimo įpareigojimus.

Kainų reguliavimo klausimu RRT teigia, kad, kaip laikinoji priemonė, akcinei bendrovei „TEO LT“ buvo nustatyti 0,0211 LTL/min. (t. y., 0,61 euro cento/min.⁸) dydžio skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkle tarifai (2012 m. gruodžio 18 d. RRT įsakymas Nr. 1V-1900), kurie įsigaliojo 2013 m. sausio 1 d. Numatyta, kad tarifai turėtų galioti tol, kol skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkle kainos bus nustatytos taikant BU-LRIC modelį, kurį turi suformuoti RRT, ir ne ilgiau kaip iki 2013 m. rugsėjo 30 d. Tačiau RRT dar nepadvirtino reikiamo sąnaudų apskaitos modelio, ir, nepaisant to, kad laikinosios priemonės galiojimas baigėsi 2013 m. spalio 1 d., „TEO LT“ vis dar taiko skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkle kainą, kuri nurodyta laikinojoje priemonėje.

Šiame priemonės projekte RRT siūlo skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifą nustatyti ne pagal rekomenduojamą grynujų BU-LRIC modelį, bet apskaičiuoti jį remiantis santykiu tarp skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkluose tarifų ir skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų, kaip dabar nustatyta⁹. Taip skaičiuojant skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, kainą apribojama maždaug 0,61 euro cento/min. Vadinas, nagrinėjamu rinkos apžvalgos laikotarpiu RRT išlaiko tokius pačius skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus, kokie anksčiau nustatyti

⁸ ECB orientacinis euro keitimo kursas 2014 m. birželio 23 d. – 1 EUR = 3,4528 LTL.

⁹ Stebimas santykis yra 1,71. RRT jį dalina iš 1,04 euro cento/min. – skaičiaus, kuris yra siūlomas kaip skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkluose tarifas. 1,71 santykis buvo pirmą kartą panaudotas 2012 m. pabaigoje (remiantis skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkluose 2009 m. tarifais ir skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, 2008 m. tarifais) siekiant nustatyti tarpinius skambučių užbaigimo tarifus, taikytinus nuo 2013 m. balandžio 1 d.

laikinojoje priemonėje¹⁰. Be to, RRT siūlo reikalauti, kad alternatyvūs tinklo operatoriai taikytų skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus, kurie nėra didesni nei „TEO LT“ taikomi skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai¹¹.

Atsakyme į prašymą pateikti informaciją RRT patvirtina, kad ji nusprendė nukrypti nuo rekomenduojamo metodo dėl keleto priežasčių. Pirma, RRT nuomone, skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų sumažinimas iki grynujų BU-LRIC lygio neigiamai paveiktų fiksuotojo ryšio operatorių grynąsias pajamas¹². O tai, RRT nuomone, prieštarautų Rekomendacijos 2009/396/EB tikslui sumažinti perskirstymus tarp fiksuotojo ir judriojo ryšio operatorių. Antra, RRT paaiškino mananti, kad fiksuotojo ryšio tinklų dinamika rodo, kad sumažinus skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus nebūtinai išaugtų tarptautinių skambučių apimtis, nepaisant to, kad esamas skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų poveikis nacionalinių skambučių apimčiai yra teigiamas. RRT manymu, tai rodo, kad skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų mažinimas nėra tiesiogiai susijęs su tarptautinių skambučių gavėjų gerove Lietuvoje (t. y. skambučių į Lietuvos tinklus paklausa nedidėja ir skambučių užbaigimo paslaugų kaina nėra perkeliama asmeniui, kuriam skambinama)¹³. Galiausiai RRT mano, kad skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus apskaičiavus pagal grynąsias BU-LRIC padidėtų skirtumas tarp skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų Lietuvoje ir skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų, kuriuos nustatė ES nepriklausančių šalių operatoriai, ir dėl to padidėtų pirmųjų pervedimai (perskirstymas) pastariesiems¹⁴.

¹⁰ Atsiliepdama į prašymą pateikti informacijos RRT paaiškina, kad skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai paprastai neturėtų būti didesni už kitose valstybėse narėse taikomų skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų, apskaičiuojamų pagal BU-LRIC ir ne pagal BU-LRIC, vidurkį. Komisija supranta, kad, kol nebaigtas skaičiuoti iš jų sudaromas lyginamasis tarifas, skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai bus apskaičiuojami remiantis santykiu ir galės būti periodiškai persvarstomi. Be to, RRT nurodo planuojanti ateityje baigti BU-LRIC modelio formavimą.

¹¹ RRT paaiškina, kad tokia kainų kontrolės taisomąja priemone būtų praktiškai palengvintas skambučių užbaigimo tarifų persvarstymas, nes visų alternatyvių operatorių skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai pasikeistų iš dalies pakeičiant tik rinkoje įsitvirtinusio operatoriaus skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose tarifus.

¹² Skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus apskaičiavus pagal grynąsias BU-LRIC labai padidėtų skirtumas tarp skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkluose tarifų ir skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų: nuo 1,71 karto iki 4 ar net 25 kartų (priklausomai nuo gryną LRIC sąnaudų orientacinio rodiklio), o tai savo ruožtu padidina fiksuotojo ryšio operatorių finansinius pervedimus (t. y. grynujų pinigų srautą) judriojo ryšio operatoriams.

¹³ RRT duomenys rodo, kad nuo 2008 iki 2013 m. „TEO LT“ tinkle užbaigtų tarptautinių skambučių sumažėjo (nuo 134 897 797 minučių iki 72 588 283 minučių), o nacionalinių fiksuotojo ir judriojo ryšio skambučių (pastarieji sudaro didžiausią dalį absoliučiais skaičiais) dalis padidėjo. Skambučių užbaigimo alternatyvių tinklo operatorių tinkluose tendencija nuo 2008 iki 2013 m. buvo tokia pati: tarptautinių skambučių mažėjo (nuo 6 038 408 minučių iki 4 773 077 minučių), o alternatyvių tinklo operatorių tinkluose užbaigtų nacionalinių fiksuotojo ryšio skambučių (pastarieji sudaro didžiausią dalį absoliučiais skaičiais) ir judriojo ryšio skambučių daugėjo.

¹⁴ RRT parodo, kad ES nepriklausančių šalių operatorių skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai yra 5 kartų didesni nei rinkoje įsitvirtinusio operatoriaus nustatyti skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai piko metu (anksčiau buvo skiriami piko ir ne piko laikotarpio tarifai).

Pasirinkimą nenaudoti grynųjų BU-LRIC lyginamojo rodiklio skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifams nustatyti RRT paaiškino tuo, kad: i) pagal grynąsias BU-LRIC sudarytų tarifų vidurkis neteisingai atspindėtų nacionalines aplinkybes ir sąnaudas teikiant skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose paslaugą Lietuvoje, nes skambučių užbaigimo tarifai iki šiol visoje ES reguliuojami nevienodai, todėl pagal grynąsias BU-LRIC apskaičiuojami tarifai labai skiriasi¹⁵, ir ii) sumažinus skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus iki grynųjų BU-LRIC lygio padidėtų fiksuotojo ryšio operatorių pervedimai (persikirstymas) judriojo ryšio operatoriams ir nuo fiksuotojo ryšio operatorių – operatoriams ES nepriklausančiose šalyse¹⁶.

Todėl RRT mano, kad siūlomi skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose tarifai nėra neefektyviai patirtos sąnaudos, nemažina naudos naudotojams ir netrukdo kurti vidaus rinką. Visų pirma RRT mano, kad skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose tarifai, kuriuos rinkos apžvalgos laikotarpiu siūloma taikyti Lietuvoje, visą rinkos apžvalgos laikotarpį netrukdyt kitose ES valstybėse narėse veikiantiems viešųjų ryšių paslaugų teikėjams pradėti ir toliau teikti viešųjų telefono ar kitų elektroninių ryšių paslaugų, nes šiuo metu Lietuvoje taikoma skambučių užbaigimo paslaugų kaina yra artima nuo 2014 m. sausio 1 d. Europos Sąjungoje taikomų skambučių užbaigimo paslaugų kainų vidurkiui.

II.4.2. Balso skambučių užbaigimas individualiuose judriojo ryšio tinkluose

Skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkluose rinkose RRT siūlo nustatyti UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Tele 2“ prieigos suteikimo, nediskriminavimo, skaidrumo, kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos įpareigojimus, o UAB „Mediafon“, UAB „Linkotelus“, UAB „CSC Telecom“ nustatomi prieigos, kainų kontrolės ir apskaitos įpareigojimai¹⁷.

Kainų reguliavimo klausimu RRT siūlo nuo 2014 m. rugpjūčio 1 d. nustatyti skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkluose tarifus UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Tele 2“ pagal lyginamąjį rodiklį, grindžiamą pagal grynąsias BU-LRIC sudarytų tarifų vidurkiu – 1,04 euro cento/min¹⁸. RRT siūlo taip pat reikalauti, kad UAB „Linkotelus“, UAB

¹⁵ RRT teigimu, didžiausios ir mažiausios skambučių užbaigimo kainos skiriasi 6,24 karto. RRT nuomone, to priežastis – kai kurios nacionalinės reguliavimo institucijos (UK, FR) nustato tik vietos skambučių sujungimo kainas, kai kurios (DK, IT, NL) – tik vietos arba regioninių skambučių sujungimo, o kitos nustato sujungimo kainas, neatsižvelgdamos į sujungimo lygmenį.

¹⁶ Šiuo klausimu RRT pabrėžia, kad nuo 2008 m. Lietuvoje judriojo ryšio operatorių sukurtas „vienodo apmokestinimo“ kainodaros schemas dabar siūlo beveik visi judriojo ryšio operatoriai, o nuo 2013 m. atsiirado pasiūlymų be apribojimų skambinti į visus nacionalinius (fiksuotojo ir judriojo ryšio) tinklus. RRT nuomone, tai rodo, kad 2008 m. pasiektas skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkluose tarifų lygis buvo pakankamas, atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos judriojo ryšio operatoriams nereikėtų taikyti skirtingų mokesčių pagal skambučio užbaigimo tinklus. Be to, RRT atkreipia dėmesį į didelius skirtumus tarp skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų ES nepriklausančiose šalyse (pavyzdžiui, Baltarusijoje ir Ukrainoje) ir Lietuvoje taikomų skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų. Siekdama, kad Lietuvos operatoriams sumažėtų neigiamo pinigų srauto rizika su skambučių užbaigimu susijusiuose sandoriuose su užsienio operatoriais, RRT siūlo skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus išsaugoti tokio paties lygio ir nemažinti jų iki grynųjų papildomų sąnaudų lygio.

¹⁷ Be to, RRT visiems operatoriams nustato įpareigojimą perpus (po 50 %) pasidalyti sąsają, kuriomis reikia sujungti du tinklus norint teikti skambučių užbaigimo paslaugas, įrengimo ir suteikimo išlaidas. RRT paaiškina, kad šios išlaidos nėra įtrauktos į skambučių užbaigimo tarifus.

¹⁸ RRT daro nuorodą į pagal grynąsias BU-LRIC sudarytus tarifus, nustatytus Prancūzijoje (0,8 euro cento/min); Austrijoje (0,81 euro cento/min.); Italijoje (0,98 euro cento/min.); Jungtinėje Karalystėje (1,01 euro cento/min.); Švedijoje (1,02 euro cento/min.); Lenkijoje (1,03 euro cento/min.); Čekijoje (1,01 euro cento/min.); Danijoje (1,07 euro cento/min.); Belgijoje (1,08 euro cento/min.); Ispanijoje (1,09 euro cento/min.); Bulgarijoje (1,02 euro cento/min.); Slovakijoje (1,23 euro cento/min.) ir Portugalijoje (1,27 euro cento/min.). RRT naudojami informacija, pateikta lyginamosiose skambučių

„Mediafon“ ir UAB CSC atitinkamuose savo tinkluose taikytų skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkluose tarifus, kurie nėra didesni už skambučių užbaigimo kainas, kurias taiko UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Tele 2“.

III. ĮVERTINIMAS

Skambučių užbaigimas individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje

Komisija mano, kad priemonės, skirtos skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose fiksuotoje vietoje Lietuvoje didmeninei rinkai, projektui, apie kurį pranešta, taikomi Komisijos įgaliojimai užtikrinti nuoseklų taisomųjų priemonių taikymą, kaip nurodyta Pagrindų direktyvos 7a straipsnyje. RRT priemonė yra planuojama pagal Pagrindų direktyvos 16 straipsnį ir ja siekiama nustatyti įpareigojimus, numatytus Prieigos direktyvos 9–13 straipsniuose.

Priemonių projektai, kuriais nustatomi reguliavimo įpareigojimai įmonėms, turinčioms didelę įtaką rinkoje Lietuvoje, gali turėti tiesioginės ar netiesioginės, faktinės ar potencialios įtakos kitose valstybėse narėse įsisteigusių įmonių pajėgumui teikti elektroninių ryšių paslaugas. RRT pranešime nurodyta priemonių, darančių didelį poveikį operatoriams ar naudotojams kitose valstybėse narėse, įskaitant priemones, turinčias įtakos naudotojų kainoms. Todėl tokių priemonių projektai gali daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybos tendencijoms.

Komisija turi rimtų abejonių dėl RRT priemonės, skirtos skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose fiksuotoje vietoje Lietuvoje didmeninei rinkai, projekto, tokio, koks jis yra dabar, suderinamumo su ES teise, visų pirma su reikalavimais, nurodytais Pagrindų direktyvos 16 straipsnio 4 dalyje ir Prieigos direktyvos 8 straipsnio 4 dalyje ir 13 straipsnio 2 dalyje kartu su Pagrindų direktyvos 8 straipsniu. Be to, Komisija šiame etape laikosi nuomonės, kad dėl planuojamos priemonės atsirastų kliūčių vidaus rinkai.

Remdamasi pranešimu ir RRT suteikta papildoma informacija, Komisija nustatė, kad susirūpinimą kelia šie aspektai¹⁹:

Būtinybė užtikrinti, kad vartotojai gautų didžiausią naudą dėl efektyvių sąnaudomis pagrįstų skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkle tarifų

Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad RRT siūlo nustatyti skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, kainos ribas ne pagal pagrindimo sąnaudomis metodą, bet pagal jų dabartinį santykį su skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkle tarifais.

Prieigos direktyvos 8 straipsnio 4 dalies ir 13 straipsnio 2 dalies kartu su Pagrindų direktyvos 8 straipsniu ir 16 straipsnio 4 dalimi laikymasis

Komisija daro nuorodą į Prieigos direktyvos 8 straipsnio 4 dalį ir 13 straipsnio 2 dalį, kuriose reikalaujama, kad nacionalinės reguliavimo institucijos: i) taikytų taisomąsias priemones, kurios atitiktų nustatytos problemos pobūdį, būtų proporcingos ir pagrįstos, atsižvelgiant į Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje

užbaigimo judriojo ryšio tinkle ataskaitose (BoR (14) 57 ir BoR (14) 55, kurias 2014 m. birželio mėn. paskelbė EERRI, remdamasi 2014 m. sausio mėn. duomenimis). Atsakyme į prašymą pateikti informaciją RRT nurodo, kad skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkle kainos riba, nustatyta pagal lyginamąjį rodiklį, išliks tol, kol RRT suformuos savo BU-LRIC modelį, ir bus pakoreguota, iš kitų valstybių narių gavus pagal grynąsias BU-LRIC sudarytus skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkle tarifus.

¹⁹ Pagal Pagrindų direktyvos 7 straipsnio 3 dalį.

nustatytus tikslus, ir ii) nustatydamos kainų kontrolės priemonės užtikrintų, kad pasirinktas sąnaudų padengimo mechanizmas padėtų skatinti efektyvumą bei tvarią konkurenciją ir kuo labiau padidintų vartotojams teikiamą naudą. Be to, Komisija daro nuorodą į Pagrindų direktyvos 16 straipsnio 4 dalį, kurioje reikalaujama, kad nacionalinės reguliavimo institucijos ekonominės veiklos vykdytojams, kurie turi didelę įtaką rinkose, nustatytų tinkamus reguliavimo įpareigojimus.

Be to, Komisija norėtų pabrėžti, kad pagal Pagrindų direktyvos 8 straipsnio 3 dalį nacionalinės reguliavimo institucijos prisideda prie vidaus rinkos plėtros skaidriai bendradarbiaudamos tarpusavyje, su Komisija ir EERRI, kad būtų ne tik išplėtota nuosekli reguliavimo praktika, bet ir nuosekliai taikoma Pagrindų direktyva ir specifinės direktyvos (kartu – reguliavimo sistema).

Šiuo atžvilgiu Komisija, siekdama įgyvendinti Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje nustatytus tikslus, gali paskelbti rekomendacijas dėl reguliavimo sistemos suderinto taikymo. Ši teisė suteikiama visų pirma tuo atveju, jei Komisija nustato, kad nacionalinės reguliavimo institucijos skirtingai įgyvendina reguliavimo sistemoje nustatytas reguliavimo užduotis ir dėl to gali kilti kliūčių vidaus rinkai. Šiomis aplinkybėmis Komisija, siekdama užtikrinti, kad Europos Sąjungoje atitinkamos reguliavimo sistemos nuostatos būtų aiškinamos ir taikomos teisingai ir nuosekliai, priėmė Skambučių užbaigimo tarifų rekomendaciją ir joje nustatė nuoseklų metodą, kuriuo nacionalinės reguliavimo institucijos iš esmės turėtų vadovautis nustatydamos skambučių užbaigimo fiksuotojo ir judriojo ryšio tinkluose kainų kontrolės įpareigojimus.

Kalbant apie balso skambučių užbaigimo individualiuose fiksuotojo ryšio tinkluose didmeninės rinkas, Komisija pabrėžia, kad, atsižvelgiant į tų rinkų ypatybes ir su tuo susijusį nerimą dėl konkurencijos bei pasiskirstymo, minėtųjų tikslų (t. y. skatinti efektyvumą bei tvarią konkurenciją, kuo labiau padidinti vartotojų gaunamą naudą ir prisidėti prie vidaus rinkos plėtros) geriausiai siekti taikant orientavimosi į sąnaudas taisomąją priemonę, grindžiamą grynųjų BU-LRIC metodika. Be to, Komisija pastebi, kad, skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkle tarifus nustatčius efektyvaus lygio, operatorių veikimo sąlygos tampa panašesnės, nes mažėja fiksuotojo ir judriojo ryšio tinklų konkurencijos teikiant skambučio užbaigimo paslaugas iškraipymų. Todėl nacionalinėms reguliavimo institucijoms rekomenduojama, kad nuo 2012 m. gruodžio 31 d. būtų užtikrintas skambučių užbaigimo tarifų lygio, kuris yra efektyvus sąnaudų požiūriu ir simetriškas, įgyvendinimas. Priežastis – BU-LRIC modelis duoda teisingą sąnaudų signalą operatoriams, kad šie galėtų didinti efektyvumą, ir padeda išvengti konkurencijos iškraipymų.

Pagrindų direktyvos 19 straipsnio 2 dalyje nacionalinėms reguliavimo institucijoms numatyta galimybė rekomendacijos nesilaikyti, tačiau tokiomis aplinkybėmis jos turi nurodyti tokios pozicijos priežastis. Be to, nacionalinės reguliavimo institucijos pasirinktas bet kuris kitas metodas nei tas, kurį yra rekomendavusi Komisija, pagal Pagrindų direktyvos 19 straipsnį turi atitikti kitas šios direktyvos nuostatas ir specifines direktyvas, šiuo atveju – pirmiausia Prieigos direktyvos 8 straipsnio 4 dalį ir 13 straipsnio 2 dalį kartu su Pagrindų direktyvos 8 straipsniu ir 16 straipsnio 4 dalimi.

Primanant sprendimą dėl reguliuojamo didmeninio skambučių užbaigimo tarifo tinkamo lygio, būtina užtikrinti, kad dėl metodikos, pasirinktos pagal Prieigos direktyvos 13 straipsnio 2 dalį, bus skatinamas gamybos bei vartojimo sprendimų efektyvumas ir maksimaliai sumažės dirbtinio perskirstymo atvejų ir konkurentų

bei vartotojų santykių iškraipymų. Atsižvelgdama į išdėstytus argumentus, Komisija ne kartą yra pabrėžusi, kad orientavimosi į sąnaudas taisomoji priemonė, pagrįsta grynųjų BU-LRIC metodika, labiausiai skatina konkurenciją, nes, be kita ko, užtikrina, kad visi paslaugų gavėjai gautų daugiausia naudos pasirinkimo, kainos ir kokybės aspektu, kaip siekiama Pagrindų direktyvos 8 straipsnio 2 dalimi.

Šiuo atžvilgiu Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad siūlomas kainų kontrolės įpareigojimas atrodo nesuderinamas su nurodytais principais ir tikslais, nes jame taip pat nesilaikoma sąnaudų priežastingumo principo. Be to, siūloma priemonė nukrypsta nuo rekomenduojamo modelio. Sąnaudomis grindžiama kainodara yra tinkamiausia taisomoji priemonė, kai reikia spręsti konkurencijos problemą, susijusią su tuo, kad skambučių užbaigimo rinkoms būdingos pernelyg didelės kainos. Skambučių užbaigimo kainos ne tik būtų orientuojamos į sąnaudas, bet ir būtų pagrįstos efektyvaus operatoriaus patiriamų sąnaudų lygiu. Tai galima paaiškinti tuo, kad efektyviomis sąnaudomis grindžiamu kainų reguliavimu išsprendžiama ir našaus efektyvumo, ir paskirstymo efektyvumo problemos²⁰: pirmoji problema sprendžiama padedant mažinti mažmenines kainas ir didinti vartojimą, o antroji – neleidžiant kitų operatorių klientams būti tais, kuriems galiausia tenka padengti neefektyvių operatorių išlaidas. Visų pirma, neefektyvūs skambučių užbaigimo tarifai nesuteiktų tinkamų paskatų operatoriams diegti naujoves ir didinti efektyvumą, nes jų neefektyvumą didesniais skambučių užbaigimo tarifais kompensuotų konkurentai.

RRT nukrypsta nuo Rekomendacijos, manydama, kad nustačius grynosiomis BU-LRIC grindžiamus skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus būtų iškraipyti finansiniai srautai tarp operatorių ir toks nustatymas prieštarautų vienam svarbiausių Rekomendacijos 2009/396/EB tikslų – sumažinti perskirstymą (pervedimus) tarp fiksuotojo ir mobiliojo ryšio operatorių. Visų pirma, RRT mano, kad taikant grynosiomis BU-LRIC grindžiamus skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus nukentėtų fiksuotojo ryšio skambučių užbaigimo paslaugas Lietuvoje teikiantys operatoriai, nes dėl to padidės šių operatorių finansiniai pervedimai judriojo ryšio operatoriams ir ES nepriklausančių šalių operatoriams. Fiksuotojo ir judriojo ryšio operatorių santykio klausimu Komisija norėtų atkreipti dėmesį į tai, kad, nors BU-LRIC grindžiami skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai sumažina įplaukas už skambučių užbaigimą, dėl jų taip pat sumažėja už perkamas užbaigimo paslaugas mokama suma. Nors RRT analizėje siūloma skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkluose tarifus nustatyti pagal BU-LRIC lyginamąjį rodiklį, joje nepatikslinama, ar apskaičiuojant fiksuotojo ryšio operatorių grynąsias pajamas atsižvelgta į BU-LRIC grindžiamų skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkluose tarifų poveikį, kuris leistų sumažinti fiksuotojo ryšio operatorių mokėjimus judriojo ryšio operatoriams. Viena iš priežasčių, kodėl Komisija priėmė Skambučių užbaigimo tarifų rekomendaciją, buvo ta, kad grynųjų BU-LRIC modelis labiau tinka siekiant sudaryti sąlygas efektyviau atlikti finansinius perskirstymus tarp konkuruojančių operatorių ir galiausiai sumažinti riziką, kad operatoriai subsidijuos vienas kitą, taikys neefektyvią kainodarą ir (arba) vykdys neefektyvią investicinę veiklą. Taigi rekomenduojamas modelis labiau padeda vienodinti sąlygas visiems fiksuotojo ir judriojo ryšio operatoriams.

²⁰ Žr. Skambučių užbaigimo tarifų rekomendacijos (SEC(2009) 599) aiškinamąją pastabą (2.2 skirsnis).

Be to, nors Komisija pripažįsta konkurencijos problemą, susijusią su Lietuvos operatorių finansiniais pervedimais ne ES šalių operatoriams, ji negali sutikti su RRT pasiūlytu sprendimu nustatyti skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus, t. y. netaikyti sąnaudomis grindžiamo (grynųjų BU-LRIC) kainų reguliavimo visiems tarptautiniams skambučiams, kurie užbaigiami Lietuvoje, nes tai neatitinka ES reguliavimo sistemos. Komisija taip pat primena, kad reguliuojamieji skambučių užbaigimo tarifai privalo būti kuo greičiau sumažinti iki efektyvaus operatoriaus sąnaudų lygio, kad, laikantis Direktyvos 2002/21/EB 8 straipsnio 2 dalies, būtų skatinama fiksuotojo ir judriojo garsinio ryšio paslaugų konkurencija užtikrinant, kad visi naudotojai gautų didžiausios naudos paslaugos pasirinkimo, kainos ir kokybės prasme, kad nebūtų jokio konkurencijos iškraipymo ar apribojimo ir kad skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, reguliavimas būtų nuosekliai taikomas visose valstybėse narėse. RRT nepakankamai pagrindžia teiginį, kad jos siūloma kainodaros metodika galima pasiekti tų tikslų, todėl kyla klausimas, ar ji suderinama su ES reguliavimo sistema.

RRT analizėje apie galutinių naudotojų gerovę, atrodo, apsiribojama tuo, kad tolesnis skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų mažinimas nebūtinai atneštų naudos tarptautinių skambučių gavėjams. Analizuodama gerovę, RRT nepaiso to, kokį poveikį judriojo ryšio abonentams ir galutiniams naudotojams kitose ES valstybėse narėse daro skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai, kurie viršija efektyvių sąnaudų lygį. Šioms dviejų galutinių naudotojų (skambintojų) grupėms siūlomi skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai gali padaryti neigiamą poveikį, nes operatoriai, kurių abonentai jie yra, turės padengti šias neefektyvias sąnaudas ir atgauti tas išlaidas per abonentams nustatytas mažmenines kainas. Atrodo, kad šis aspektas nėra pakankamai įvertintas RRT analizėje, kurioje daugiausiai dėmesio skiriama galimam skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų poveikiui tarptautinių skambučių apimčiai, o ši konkreti paskirstymo efektyvumo problema joje nesprendžiama.

Be to, Komisija primena, kad, nors dėl BU-LRIC gali sumažėti už skambučių užbaigimą gaunamos įplaukos, kartu gali vykti mažmeninių kainų pertvarkymas ir taip susidaryti dinaminis poveikis, į kurį taip pat reiktų atsižvelgti. Visų pirma, visų užbaigimo mokesčių nustatymas pagal efektyvų sąnaudų lygį operatoriams duoda paskatų konkuruoti dėl abonentų, pavyzdžiui, parengiant naujus mažmeninius pasiūlymus, ir taip atverti papildomų įplaukų galimybių fiksuotojo ryšio operatoriams, o galiausiai – išplėsti produktų ir (arba) paslaugų pasirinkimą jų galutiniams naudotojams. Todėl Komisija nemano, kad dėl siūlomų skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų didėja nauda klientams. Todėl Komisija nepitaria RRT nuomonei, kad jos pasiūlytas metodas labiau nei BU-LRIC tinka siekiant politikos tikslų – skatinti konkurenciją ir ginti ES piliečių interesus.

Komisija laikosi nuomonės, kad RRT pateiktų įrodymų šiuo atveju nepakanka, kad būtų galima daryti išvadą, kad siūlomu kainų kontrolės įpareigojimu būtų pasiekti politikos tikslai, nustatyti Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje, nes jis gali lemti operatorių, turinčių asimetrišką rinkos dalį ir skambučių srautus, konkurencijos iškraipymą ir galiausiai – vartotojams taikomus tarifus, kurie grindžiami didmeniniais produktais (angl. *wholesale inputs*), viršijančiais išvengiamas sąnaudas.

Be to, Komisija mano, kad RRT siūlomoje metodikoje nei atsižvelgiama į paskirstymo efektyvumo problemą, dėl kurios galiausiai išauga skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai, nei sudaro sąlygas skatinti konkurenciją skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose rinkoje Lietuvoje. Todėl siūlomas priemonės projektas neatitinka Prieigos direktyvos 13 straipsnio 2 dalies, pagal kurią užtikrintų, kad kiekviena kainodaros metodika turėtų padėti skatinti didinti efektyvumą bei tvarią konkurenciją ir kuo labiau padidinti vartotojams teikiamą naudą.

Galiausiai Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad apskaičiuodama skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus pagal 2009 m. skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkle tarifų ir 2008 m. skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų santykį, RRT naudojami modeliu, kuris atspindi nebeaktualius rinkos ypatumus ir yra atsietas nuo esamų atitinkamos rinkos ypatumų. Kyla abejonių, ar tokia šališka metodika tiksliai atitinka efektyvias skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose sąnaudas Lietuvoje šiuo metu. Tokiomis aplinkybėmis Komisija mano, kad RRT nenustatė tinkamo specialaus kainų reguliavimo, kuriuo būtų šalinama nustatytas rinkos nepakankamumas Lietuvoje, susijęs su pernelyg dideliais skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifais. Todėl Komisija mano, kad siūlomas priemonės projektas neatitinka Pagrindų direktyvos 8 straipsniu ir 16 straipsnio 4 dalies ir Prieigos direktyvos 8 straipsnio 4 dalies.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, Komisijai kyla rimtų abejonių dėl to, ar siūlomos priemonės dėl fiksuotojo telefono ryšio skambučių užbaigimo rinkos projektas suderinamas su Prieigos direktyvos 8 straipsnio 4 dalimi ir 13 straipsnio 2 dalimi kartu su Pagrindų direktyvos 8 straipsniu ir 16 straipsnio 4 dalimi.

Kliūčių vidaus rinkoje sudarymas

RRT mano, kad jos siūlomas modelis nekliaudo kurti vidaus rinką, nes fiksuotojo ryšio balso skambučių užbaigimo paslaugą perkantys užsienio operatoriai nėra diskriminuojami dėl kainos. Komisija šį faktą pripažįsta, tačiau nepritaria RRT nuomonei, kad skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai, kurių sąnaudų efektyvumas mažas, nesudaro kliūčių vidaus rinkai. Net jei Lietuvos ir užsienio operatoriai nediskriminuojami taikant skirtingus tarifus, pasirinkus neefektyvaus lygio skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus užsienio operatoriai atsidurtų nepalankioje padėtyje. Taip yra dėl šios rinkos pobūdžio dvilypumo, nes kiekvieno operatoriaus požiūriu neverta atskirai nagrinėti kiekvieną skambutį: veikiau svarbiausia – įeinantis ir išeinantis srautas tarp bet kurių dviejų operatorių.

Komisija mano, kad RRT atliktas siūlomos priemonės projekto poveikio vidaus rinkai vertinimas yra ribotas, nes atrodo, kad jame pirmenybė teikiama nacionaliniams argumentams, o ne vidaus rinkos aspektams. Iš tiesų, RRT daugiausia analizuoja, kodėl Lietuvos operatoriams ir galutiniams naudotojams būtų naudingas grynosiomis BU-LRIC grindžiamų skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų neįvedimas, o siūlomų skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų poveikis kitoms valstybėms narėms ir visai vidaus rinkai įvertinamas nepakankamai.

Pirma, Komisija pabrėžia, kad RRT pasiūlytas modelis reikštų 0,61 euro cento/min. skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifus, o tai 6 kartus daugiau už iki šiol taikomų grynosiomis BU-LRIC grindžiamų skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje,

tarifų vidurki²¹. Šį skirtumą turėtų padengti operatoriai ir, ko gero, vartotojai valstybėje narėje, iš kurios gautas skambutis.

Be to, RRT siūlomi skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai nėra orientuoti į sąnaudas, todėl RRT siūlymas labai skiriasi nuo kitų reguliavimo institucijų modelių. Komisija šiuo klausimu primena²², kad suderintas požiūris nustatant skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose tarifus yra ypač svarbus siekiant užtikrinti, kad reguliavimo institucijos savo nacionalinių operatorių neremtų operatorių kitose valstybėse narėse sąskaita. Būtent dėl šios priežasties Komisija priėmė Skambučių užbaigimo tarifų rekomendaciją: ji siekė užtikrinti nuoseklų reguliavimo sistemos taikymą, kad prisidėtų prie vidaus rinkos plėtros ir Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje išdėstytų tikslų įgyvendinimo.

Be to, efektyvias sąnaudas viršijantys skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai Lietuvoje gali turėti neigiamą poveikį visą Europą apimantiems pasiūlymams (pvz., vienodos kainos pasiūlymams), nes dėl skambučių į Lietuvą operatoriai patirtų didesnes išlaidas, kurias jiems gali teikti perkelti vartotojams.

Galiausiai dėl skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifams Lietuvoje taikomo skirtingo reguliavimo modelio taip pat gali būti iškraipomos veiksmingų investicijų į kitas valstybes nares paskatos: šiuo atveju susidarytų Lietuvai palankūs įplaukų srautai.

Jei būtų nustatyti neefektyvių sąnaudų lygio skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifai, atsirastų asimetrija, kuri ne tik iškraipytų ir apribotų konkurenciją, bet ir turėtų didelį neigiamą poveikį vidaus rinkos plėtrai, t. y. sukurtų dideles kliūtis bendrajai rinkai, ir dėl to būtų pažeisti Pagrindų direktyvos 8 straipsnio 2 ir 3 dalių principai ir tikslai.

Atsižvelgdama į išdėstytus argumentus, Komisija šiame etape laikosi nuomonės, kad dėl planuojamos priemonės atsirastų kliūčių vidaus rinkai.

Išvada

Šiuo konkrečiu atveju Komisija konstatuoja, kad RRT nepateikė pakankamo pateisinimo, kad skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose fiksuotoje vietoje Lietuvoje didmeninei rinkai jos siūlomas modelis atitinka politikos tikslus ir reguliavimo principus, nustatytus Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje ir gali būti laikomas suderinamu su Prieigos direktyvos 8 straipsnio 4 dalimi. Todėl Komisija turi rimtų abejonių, ar RRT siūlymas dėl skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose tarifų gali būti laikomas tinkamu tose skambučių užbaigimo rinkose, kaip apibrėžta Pagrindų direktyvos 16 straipsnio 4 dalyje, ir pateisinamu atsižvelgiant į Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje nustatytus tikslus, ypač konkurencijos skatinimo tikslą ir naudotojų

²¹ Komisijos duomenimis, šiuo metu grynosiomis BU-LRIC grindžiamų skambučių užbaigimo ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, tarifų vidurkis yra 0,1 euro cento/min. Skambučių užbaigimo tarifų rekomendacijos 12 rekomendacijoje nustatytos sąlygos, kuriomis reguliavimo institucija alternatyvią metodiką galėtų toliau taikyti po 2014 m. liepos 1 d. Tačiau dėl to neturi būti viršyti vidutiniai skambučių užbaigimo tarifai, kuriuos taikydamos rekomenduojamą metodiką nustatė nacionalinės reguliavimo institucijos.

²² Tai pabrėžė ir EERRI savo nuomonėje, pateiktoje byloje DE/2013/1424 (BoR (13) 47). Joje EERRI pažymi, kad nacionalinės reguliavimo institucijos remiasi suderinimo modeliu ir kad dėl požiūrio į įgyvendinimą skirtumų gali kilti kliūčių vidaus rinkai.

naudos siekimo tikslą pagal Pagrindų direktyvos 8 straipsnio 2 dalį, ir šiuo etapu mano, kad planuojama priemonė sukurtų kliūčių vidaus rinkai.

Šis vertinimas atitinka pirminę Komisijos poziciją dėl šio konkretaus pranešimo ir neprieštarauja jokiai pozicijai, kurios ji gali laikytis dėl kitų planuojamų priemonių, apie kurias pranešta.

Komisija atkreipia dėmesį, kad pagal Pagrindų direktyvos 7a straipsnį priemonės, skirtos skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose fiksuotoje vietoje Lietuvoje didmeninei rinkai, projektas negali būti priimtas dar tris mėnesius.

Balso skambučių užbaigimas individualiuose judriojo ryšio tinkluose

Komisija išnagrinėjo pranešimą dėl balso skambučių užbaigimo individualiuose judriojo ryšio tinkluose Lietuvoje didmeninės rinkos bei RRT pateiktą papildomą informaciją ir pastabų neturi²³.

Pagal Pagrindų direktyvos 7 straipsnio 7 dalį RRT gali priimti planuojamą priemonę, o priėmusi apie ją informuoja Komisiją.

Komisijos pozicija dėl šio konkretaus pranešimo nedaro poveikio jokiai pozicijai, kurios ji gali laikytis dėl kitų planuojamų priemonių, apie kurias pranešta.

Vadovaudamasi Rekomendacijos 2008/850/EB²⁴ 17 konstatuojamąja dalimi, Komisija savo interneto svetainėje paskelbs šį dokumentą ir trečiosioms šalims skirtą kvietimą per dešimt darbo dienų pateikti pastabų dėl šio rašto, kuriame išdėstomos rimtos abejonės. Jame pateikiamos informacijos Komisija nelaiko konfidencialia. Prašome per tris darbo dienas nuo šio rašto gavimo pranešti Komisijai²⁵, ar, Jūsų nuomone, pagal Europos Sąjungos ir nacionalines konfidencialios verslo informacijos taisykles šiame dokumente yra konfidencialios informacijos, kurią norėtumėte išbraukti prieš paskelbiant šį dokumentą. Pateikdami tokį prašymą turėtumėte nurodyti priežastis.

Pagarbiai
Komisijos vardu
Neelie Kroes
Pirmininko pavaduotoja

**PATVIRTINTAS DOKUMENTO
NUORAŠAS**

Generalinės sekretorės vardu

Jordi AYET PUIGARNAU
Raštinės direktorius
EUROPOS KOMISIJA

²³ Pagal Pagrindų direktyvos 7 straipsnio 3 dalį.

²⁴ 2008 m. spalio 15 d. Komisijos rekomendacija 2008/850/EB dėl Direktyvos 2002/21/EB 7 straipsnyje numatytų pranešimų, terminų ir konsultacijų, OL L 301, 2008 11 12, p. 23.

²⁵ Prašymą siųsti e. paštu CNECT-ARTICLE7@ec.europa.eu arba faksu +32 2 298 87 82.